

בש"פ 1882/19 - רון מלכה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 1882/19

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

העורר:

رون מלכה

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטת בית המשפט המוחזוי בbaar שבע
(השופט נ' ابو טהה) במ"ת 23934-01-19 מיום
12.2.2019

בשם העורר:
עו"ד ליאור חיימוביץ'; עו"ד שלומי הכהן

עו"ד נגה בן סיידי

בשם המשיבה:

החלטה

1. לפניו ערב על החלטת בית המשפט המוחזוי בbaar שבע (השופט נ' ابو טהה) במ"ת 23934-01-19 מיום 12.2.2019, בגדירה הוראה בית המשפט על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. ביום 10.1.2019 הוגש כתוב אישום נגד העורר המיחס לו עבירה של "יצוא, יבוא, מסחר והספקת סם, לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה) ועבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) לפקודה.

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

3. על פי העובדות המתוירות בכתב האישום, העורר שהוא מחוץ לישראל בין המועדים 23.12.2018-28.12.2018 ובמהלך תקופה זו קיבל לידי מזוודה עם דופן כפולה, שבה הוסלקו שלוש אריזות עטופות בנייר אלומניום שהיכלו כ-34 30,534 טבליות של סם מסוג MDMA ובנוסף 200 ריבועי ניר ("בולים") של סם מסוג LSD.

ביום 28.12.2018 שב העורר ארצעה, תוך שהוא מוביל את המזוודה עם הסמים לישראל. העורר נעצר על ידי המשטרה בעקבות בדיקת המזוודה במכס ואיתור הסמים.

על פי האמור בכתב האישום, בנסיבות המתוירות לעיל יבוא העורר סמים מסוכנים לישראל והחזק בהם ללא היתר ולא רישון מעת המנהלה.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בבקשתו נטען כי קיימות ראיות לכואורה להוכחת אשמתו של העורר, וכי קמה עילית מעצר סטטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ג) (3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרם), התשנ"ו-1996.

5. בדין שהתקיים בבית המשפט המחוזי ביום 16.1.2019 הסכים בא-כוח העורר לקיומן של ראיות לכואורה ולקייםה של עילית מעצר, אך לנוכח גילו הצעיר של העורר ועבריו הפלילי הנקי, ביקש להפנותו לשירות המבחן. בית המשפט המחוזי קיבל את הבקשתו והורה על ערכית תסקير שירות מבחן בעניינו.

6. כעולה מתשקير המעצר מיום 5.2.2019, התרשם שירות המבחן כי על אף שהעורר משתמש בסמים באופן אינטנסיבי עוד מתקופת נעורותו, הוא מתנסה לתאר את השימוש בסמים "באופן רחב וכנה". עוד התרשם שירות המבחן כי השימוש בסמים מערער את מצבו הרגשי של העורר ומעצם אצלן תוצאות של בלבול רגשי וחוסר ארגון מחשבתי, באופן הפוגע בקבלת החלטות שקולות ובקיים תפוקוד יציב ושגרתי.

שירות המבחן סבר כי קיים סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בתחום הסמים, וכי השתלבות במסגרת טיפולית אינטנסיבית הנוגנת מענה בתחום ההתמכורות, לצד מעקב פסיכיאטרי וטיפול משפחתי אשר ישיע לבני המשפחה לזהות את צרכיו ולמצוא להם מענה מותאם, עשויים כולם לתת מענה לסיכון זה.

לאור זאת, סבר שירות המבחן כי יש לבחון את האפשרות לשחרר את העורר לחילופין מעצר בבית הוריו, בפיקוח אביו, אמו ושני אחיו, כאשר בימים א'-ה' בין השעות 08:00-14:00 ישאה במרכז ים "בית חסן" בbara שבע, במסגרת טיפול בתחום ההתמכורות.

בסיכום של דברים, ביקש שירות המבחן מבית המשפט לדוחות את ההחלטה בעניינו של העורר עד לקיום ועדת הערכת טיפול ב"מרכז חסן", במהלך תיבחן התאמתו לשתלבות בטיפול, יחולט על רמת הנזקקות הטיפולית ותבנה תוכנית טיפולית מתאימה עבורו, ולאחריה יוגש תסקיר משלים שיכלול את המלצה השירות המבחן.

7. בהחלטתו מיום 12.2.2019 קבע בית המשפט המחוזי כי לא התקיימו בעניינו של העורר נסיבות חריגות ויצאות

דופן שעשוות היו להצדיק את שחרורו לחולפת מעצר, על אף האישום נגדו בעבירות סחר בסמים. משכך, סבר בית המשפט המחויז כי אין הצדקה להמשיך לבחון את אפרשות שחרורו של העורר לחולפת מעצר, לרבות חלופה המשלבת אפיק טיפול, כפי שהמליץ שירות המבחן, והוא ראה כאמור על מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

בית המשפט תיאר בהקשר זה את חומרת מעשיו של העורר, הנלמדת בין היתר מסוגי הסמים שנמצאו במוינוידתו וממכומותם; את היותו של העורר נתן "בעגל הראשון בשרשרת הפצת הסם"; ואת "מידת מעורבותו העמוקה" בתכנונו מוקדם של המעשים וביצועם. בהקשר זה הודגש כי מחומר הראיות עולה לכארה כי העורר "פועל כמבצע היחיד והדומיננטי, עת יצא בלבד את הארץ וחזר בלבד כשברשותו המזוודה עם הסמים".

בית המשפט הוסיף וקבע, כי לא מתקיים בעניינו של העורר התנאים שנקבעו בבש"פ 11/1981 מדינת ישראל נ' סoiseה, פ"דס(3) 101 (2011) (להלן: עניין סoiseה) אשר בהתקיים מיתן יהיה לשקל שילוב בקהילה טיפולית כבר בשלב המעצר, להבדיל משלב גזירת הדין.

בהקשר זה נקבע כי אין במקרה מסוים להמלצת שירות המבחן בדבר המשך בחינת התאמתו של העורר להשתלב במסגרת טיפולית, וזאת לנוכח מודעותה הנמוכה לדפוסי ההतמכרות ולנזקינותו לטיפול בתחום זה, ולنוכח מסקנותו של בית המשפט המחויז לפיה "המתוויה של השתלבות במרכזי ים 'בית חוסף' אין בו כדי למת מענה הולם לרמת המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמשיב [העורר – י' א'] לשлом הציבור וביטחונו".

8. מכאן העורר שלפני, בנסיבותיו טוען העורר כי שגה בית המשפט המחויז שלא הוסיף לבחון את שחרורו לחולפת מעצר, כפי שהומלץ על ידי שירות המבחן. נטען, כי בית המשפט המחויז לא בחר את חלופת המעצר לגופה, אלא שלל את קיומה "אר ורק על סמרק סוג העבירה בה מואשם העורר".

עוד נטען כי נסיבותו המיוחדות של העורר, אשר חוווה בזמן האחרון "משבר טראומטי" שהוביל לאשפוזו במוסד פסיכיאטרי, ואשר נעדר כל עבר פלילי, מצדייקות בחינותה של חלופת מעצר על אף חומרת העבירות בהן הואשם.

בשל כך ביקש העורר כי עניינו יושב לבית המשפט המחויז לצורך לבחינת חלופת המעצר המוצעת ובחינת המפקחים המזועים.

9. מנגד, ביקשה המשיבה לדחות את העורר, תוך שסמכה ידיה על נימוקיו של בית המשפט המחויז. לשיטתה של המשיבה, לא ניתן לאין את מסוכנותו של העורר באמצעות חלופת מעצר ועל כן לא הייתה מוטלת חובה על בית המשפט המחויז לבחון את התפקידים בטרם קבלת החלטה בעניינו של העורר.

10. לאחר שעינתי בעורר ובנספחו, ושמעתה את טענות בא-כוח הצדדים בדיון שנערך לפני היום, באתי לכל מסקנה כי דין העורר להידחות.

11. כפישנקבעלஅחתתבפסיקתושלבבימתשפטזה, ככללהשלבנהנקולבחינתהתאמתו של
עמוד 3

נאשם מ謀רטטיפולי תוהוא שלב גזירת הדין, כאשר מונחת בפניבתה המשפט מונה מהלך הבנווגע לנאשם בהתאם להליך טיפול, כמו גם באשר למידת העונש שיש למזר עליו. בשלבה מעכרת ישקל האפשרות לשילוב בקהילת טיפול תבעי רק כאשר נאשם החלבלין טיפול של גמiliaoudelpanibizouה העבירה הבינה הנעוצה.

במקיריטיגים ישקל אמם אפשרות זו אף אם לא הוחל בהליך טיפול קודם לביצוע העבירה, אך בהתקיים שלושתנאים מצטברים: האחד - כאשר פוטנציאלה הצלחה של הליך גמiliaהארב; והשני - כאשר ההליך הטיפול הוא בעל פוטנציאל לתמונת הולם מסוכנות הנשקיפת מהנאשם (ענין סוויסה; בש"פ 9177/18 פלוני פלוני מדינת ישראל (2.1.2019)).

כפי שהבהירתי בעניין אחר, תנאים אלו נועד להבטיח את כנوت רצון הנאשם להשתקסט ואת הצלחת הטיפול, לצד מתפענה הולם מסוכנות הנשקיפת ממנה (בש"פ 1485/18 פלוני מדינת ישראל, בפסקה 24 (8.3.2018)).

12. בעניינו, מסוכנותו של העורר היא גבואה, דבר הנלמד לכוארה מסווג הסם שהבריח ארצה, ומכוותו הרבה. בית המשפט המחויז, אף אני סבור כי נסיבות ביצוע המעשים, כפי שמתואר בכתב האישום, מלמדות על תכנון קפדי מוקדם ועל כך שהעורר מצוי במעגל הראשון בשיטת הפטת הסם.

לכן מצטרפת הערכתו של שירות המבחן לפיה קיים סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בתחום הסמים מצד העורר, דבר המעיד גם הוא על מסוכנותו.

13. לצד זאת, עומדת הערכתו של שירות המבחן לפיה העורר "אין טופס עצמו כמכור לסמים וכי הוא אינו רואה את השימוש בסמים כבעיה ממשמעותית בחיים". העורר הביע אמם הסכמה להשתלב בכל תהליך טיפול שיומלץ על ידי שירות המבחן, אך הדגיש כי "אין הוא רואה צורך בטיפול הממוקד בתחום ההतמכרות".

בנסיבות אלה, ומשהעורך לא החל בהליך טיפול כלשהו קודם לביצוע העבירות המיוחסות לו, אין סבור כי עניינו בא בגדיר אותם מקרים חריגים בהם תאפשרה השמותו של הנאשם בחלופת מעוצר כבר בשלב המעצר.

14. לאור זאת, אין סבור כי בית המשפט המחויז נהג שלא כשרה משוחרה כבר בשלב זה על מעוצרו של העורר עד תום ההלכים, מבלתי להיענות להמלצתו של שירות המבחן להמתין למועדיה של הוועדה הטיפולית ולתסקירות המשפטים.

. 15. העורר נדחה אפוא.

ניתנה היום, י' באדר ב התשע"ט (17.3.2019).

